

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

בשעה 21:30

בית נאמן

מוצ"ש כי תבוא, כ"א באלול תשפ"א

נושאי השיעור:

א. פיוט "ידי רשים" לריה"ל. ב. 'אלול' זה חודש של טהרה ושמחה. ג. ספר 'מלאכת מחשבת' לרבי משה זרח אידליץ מפראג ע"ה. ד. לכתוב ספר ובו סיכום דעת רבותינו בהלכות שמטה. ה. אלו פירות לקנות בשנת השמטה? ו. מדוע בשני לילות ראש השנה מברכים בקידוש שהיינו, ואילו בשופר (למנהג הספרדים) רק ביום הראשון? ז. מהי התרועה - שיטת רבנו האי גאון ושיטת הרמב"ם ז"ל, ודעת מרן השו"ע בזה. ח. אמירת וידוי בין התקיעות. ט. להיזהר משיבושי שמות המלאכים הנזכרים במחזורי האשכנזים ביהי רצון שבין התקיעות. י. העיקר הוא שביום ראש השנה יהיה האדם שמח.

"דרור יקושה, דרור דורשה"

א. חזק וברוך (לרבי כפיר פרטוש ואחיו יהונתן הי"ו על הפיוט של ראש השנה "ידי רשים"). בבית שלפני האחרון כתוב: "דרור יקושה, דרור דורשה, מזדונים ומאדונים". יש ספרים שגורסים "דרוש יקושה". וזה לא נכון. 'דרור' אצל רבי יהודה הלוי משמש לשני פירושים, זה אחד הסימנים של שירת ספרד, שמשמשים במלה אחת בשני פירושים או בשלושה פירושים, כדי שהקורא יחשוב ויתבונן מה זה דרור ומה זה דרור. 'דרור' ראשונה זה ציפור דרור, 'יקושה' - נפלה במוקש, אינה יכולה להשתחרר. 'דרור דורשה' - חופש דורשת. עם ישראל נמשלים לדרור יקושה. וגם היום עדיין אנחנו יקושים, לא יכולים להשתחרר מההשפעה של אומות העולם, מהכפירה, מהסכלות, מהבערות, ממצעד הגאווה ומהלכוכים האלה. אנחנו יקושים. אבל היא בלבה הפנימי - 'דרור דורשה' - דורשת חופש מזדונים ומאדונים, מאלה שמזידים ומאלה שהם אדונים עליה בכת. 'איילותה' - הקב"ה שהוא אילותה - 'אילותי לעזרתי חושה' (תהלים כ"ב, כ). 'משה אותה' - תמשוך אותה - ממים זדונים.

תמשוך את הנשמה הזאת ממים הזדונים

ב. היה מעשה בציר אחד בת"ת זכרון מאיר, שמו "פאן דייק" (שם קצת מוזר). התפלל אתנו והכל בסדר. יום אחד גילה לי שהוא גדל במשפחה של גויים, והוא לא ידע בעצמו שהוא יהודי. ואמו הייתה יהודייה, בזמן השואה לקח אותה נכרי אחד ונעשתה נוצריה כמורה. ולבו היה נמשך לשמוע פיוטים של היהודים, היה עובר על יד בית הכנסת בימים נוראים ובחגים ושומע מנגינות, נכנס ומקשיב ומקשיב. אז עלה בלבו להתגייר. הלך לרב של העיר, אמר לו: תגייר אותי. אמר לו: אתה חושב שלגייר אותך זה דבר קל? קודם כל צריך לברר בן כמה אתה, אם אתה פחות מגיל שמונה עשרה אתה עדיין ברשות ההורים שלך, אמר לו: עוד מעט אני עובר את זה. אמר לו: אחר כך צריך לחקור אותך כמה חקירות, וצריך אחר כך ללמד אותך את ההלכות. התעמוד בזה? ואם ההורים שלך יעמדו לך לשטן מה נעשה לך? אמר לו: טוב, אני הולך הביתה לבדוק. הלך הביתה ומצא ניירות של אמו לפני ארבעים שנה, ושם כתוב שהיא יהודייה. הוא התפלל: יהודייה? הלך לאמו, אמר לה: תגידי, את יהודייה? אמרה לו: מה פתאום, אני לא יהודייה. מי אמר לך את השגעון הזה?! אמר לה: הנה הגיירות שלך! אמרה לו: מה? איך אתה יודע? תגנוז אותם, תשרוף אותם. אמר לה: אני כבר יודע שאת יהודייה, אמרה לו: מאי נפקא מינה? אני כבר מה שאני אני... הלך לרב ואמר לו: התברר שאמא שלי יהודייה. אמר לו: אם ככה גם גיור אתה לא צריך, אתה יהודי. גמרנו¹. עכשיו תראה, הוא הרגיש צמאון ליהדות, והוא לא ידע הצמאון הזה מאיפה הוא בא, רצה להתגייר והתברר לו שהוא יהודי! זה "איילתה משה אותה" - תמשוך אותה, תמשוך את הנשמה הזאת ממים הזדונים².

1. ואביו לא שנה אותו בגלל זה. אמר לו: אתה רוצה להיות יהודי? אין הכי נמי, תהיה יהודי. מה אכפת לך? עד שהגיע לזה שבשנת פטירת אביו שאל את הרב עובדיה ע"ה אם יוכל לומר עליו קדיש או לא, אמר לו: אתה יכול לומר עליו אם אתה לא לוקח קדישים של אחרים. (יש לו תשובה בדבר הזה. עיינו בשו"ת יחיד חי"ו סי'ס). כי הוא היה בן אדם טוב, ובתן לך להיות יהודי ולשמוך את ההלכה, אז הכרת הטוב מחייבת אותך.
2. והיה עוד סיפור שראיתי היום, באחת המלחמות האחרונות (שכחתי איך קוראים לה) היו נכנסים החיילים למקומות של המחבלים - למאורות שלהם (לא מאורות בחולם, מאורות בשורוק - 'מאורת

צריך לדעת שכמה תחבולות היו עושים לנו הגויים במשך אלפיים שנה. והיום גם היהודים בעצמם רחמנא ליצלן, אומרים: "החרדים אשמים בכל"³. יום אחד כל הפטפטנים האלה ישלמו. אבל למה אנחנו נסבול בגללם?! הנה החליפו ראש ממשלה, מה יצא להם?! ה' ירחם עלינו.

"ובו יצדקו ויתהללו כל זרע ישראל"

ג. אחר כך אומר: "המבורך, בכל מערך, בין במטה בין במעלה. אש ומים, ושמים, והארץ אשר תלה. יעידון על, אשר פעל". מה יעידון? השמים והארץ מעידים על מי שפעל אותם - "כי מה רם ומה נפלא" - כמה הוא רם וכמה הוא נפלא. "ועבדיו, וצאן ידיו, לדינו עומדים סלה. ביום פקדו, בני חלדו, תקפוץ פיה עולה" - כאשר הוא פוקד את בני ישראל שהם בני חלדו. העוולה - סטרא אחרא, הס"מ מסגור את הפה. "ובו יצדקו ויתהללו כל זרע ישראל" - הקב"ה יצדיק ויהלל וישמור את כל זרע ישראל. לרבות אלה החופשיים, לרבות אלה הכופרים, לרבות אלה שאומרים...⁴. גם אנשים כאלה יש בלבם משהו, הקב"ה לוקח את זה. ואם אין להם זכויות, יאמר אני גרמתי להם, הגלות הארוכה הזאת שהקב"ה מתחרט עליה. על ארבעה דברים הקב"ה מתחרט ואחד מהם זו הגלות. "ועתה מה לי פה נאום ה' כי לוקח עמי חנם" (ישעיה נ"ב, ה). זו גמרא בסוכה (דף נ"ב ע"ב) שהקב"ה מתחרט כביכול על הגלות, לכן תמיד אפשר ללמד זכות.

'אלול' זה חודש של טהרה ושמחה

ד. בישיבות יש מנהג כזה שמתחיל חודש אלול המשגיחים אומרים: אתם יודעים מה זה אלול? באלול הדגים בים רועדים. לוקחים אותם לראות דגים בים. קר להם אז הם רועדים... זה בגלל אלול?! ואומרים גם שהמוזגים של השעון גם כן רועדים. מי אמר שהם רועדים? אתה רואה שעון ותראה שהמוזגים שלו קופצים מכאן ומכאן. אבל מי אמר שזה רק באלול? גם בניסן וגם באייר וגם בתמוז הם קופצים מכאן ומכאן... אלא אומרים את זה כדי להמחיש להם את אלול. אבל לפעמים

צפוני⁵. ישעיה "א, ח). נכנס חייל ומאחריו חייל אחר שמחפה עליו (זאת אומרת אם נפגע הראשון, אז השני כבר יהיה מוכן). והחייל ראה מחבלת שעומדת להתאבד, יש עליה כל מיני כלים שאם הוא יפגע בה יפגעו גם הוא וגם היא, הוא לא ידע מה לעשות. אמר מה יעשה? החייל הזה היה לו קצת מסורת של בית אבא, אמר: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". המחבלת רפו ידה, עמדה ככה ולא עשתה כלום. אז החייל שמאחריו תפס אותה והעביר אותה לחקירה. מתברר שהיא הייתה יהודיה, וילדה התאבדו במלחמות, וכפה עליה בלעה הערבי שהיא גם כן תתאבד ותעשה כמותם, תהיה ג'אהדי - שאהדי, והיא הלכה לעשות ככה. שמעה "שמע ישראל" זכרה ימי נעוריה, "זכרה ירושלים וגו' כל מחמודיה" (איכה א, ד). וזה גרם שקודם כל ניצלה מהמוות, והיא יהודייה, והחייל גם כן ניצל.
3. ככה נבח אותנו כלב במודעות ברחוב, אתה הולך בתל אביב, ואתה רואה מודעות על החרדים. "חרדים נגדך שמע ה'..." (פיוט "אנא בקראנו").
4. פעם הרב שלמה עמאר שליט"א אמר לטומי לפיד (להבדיל בין החיים): אתה יהודי? אמר לו: כן. אמר לו: אתה יהודי מאמין. אמר לו: מי אמר לך שאני מאמין? אמר לו: לפני כן, ביום הראשון שדרת (לאחר שהתמנה למה שהתמנה, היה שר המשפטים, ידע כל המשפטים של הרמב"ם בעל פה... מספר משפטים וספר שופטים) הזכרת את אביך המנוח, אם אתה לא מאמין אז אביך המנוח הלך כבר, נגמר, למה אתה מזכיר אותו? היו יונחים ויוכיחים.

נוצב: הרב אהרן 050-2798858

הדלקת נרות	צאת חג	ר"ת
י-ם:	18:22	20:12
ת"א:	18:39	19:31
חיפה:	18:29	19:33
ב"ש:	18:39	19:32

חדש, כי אם שיודפסו שנית דברי הקדמונים. והלוואי שיהא שגור בפינו הספרים שכבר נדפסו. אבל אמרו מה נעשה שרוב גאוני זמננו בכל מקומות ממשלתם (איפה שהם חנונים ופוסקים), חברו ספרים שיהיו עומדין להם בשעת דחקם שיוכלו להדפיסם (כשהיו דחוקים ויציאו ספר ויתפרנסו ממנו. אין שם לא פנסיה ולא שום דבר). אבל באמת מחברי ספרים חדשים המה גרמא בנזקין שתשתכח תורה מישראל. עד כאן דברי רבותי אשר בארץ המה זכר צדיקים לחיי העולם הבא. ומה שלא נמצא את זה בשום ספר, הוא משום שכל המדפיס שום ספר בדברי תורה, לא רצה לכתוב את זה בתוך ספרו. שלא יהא נאה דורש ואין נאה מקיים (אתה מדפיס ספר, ובהקדמה תאמר שלא צריך ספרים? אז למה אתה מדפיס?!...), ומי שאינו מדפיס שום ספר, אין שייך שידפיס דבר זה. כי אגב דזוטרא מירכס (תוציא ספר שיש בו דף אחד שכתוב בו "אל תכתבו ספרים חדשים" איזה ספר זה?), לכן אף אחד לא כותב את זה. והוא כותב: לכן אני אמרתי יש לנו הרבה ספרים וזה מספיק, אבל אנשים לא יודעים חשבון פשוט, אז אני כותב כללים.⁷

ר"י הזקן בכה ואמר שהפלפולים הרבים יגרמו שתשתכח תורה

ז. והוא אומר אחר כך: "וזה ימים ושנים רבות אשר ראיתי בספר ונשכח ממני שם הספר, שרבנו יצחק הזקן בעל התוספות למד עם ששים בעלי תוספות כל יום ויום הלכה אחת (סוגיא אחת). וכל אחד מהם ידע מסכת אחת על בוריה, וכשקיבץ רבנו יצחק כל כתבי התוספות שנתחדשו בבית מדרשו ראה שהם הרבה מאד. בכה ואמר שהפלפולים הרבים ההם יגרמו שתשתכח תורה! וגנו הרבה מהם ולא הניח כי אם היותה הכרחי" עד כאן. יש הרבה תוספות, לפעמים אומרים שהתוספות כתבו ככה, ואין לנו את זה. אבל זה נמצא בתוספות אחרים, תוספות שאנץ, תוספות טוך וכדו'. הרב חיד"א מצייין להרבה תוספות בשם הגדולים

(ח"ב מערכת התי"ו ערך תוספות) איפה הם? חלק נשאר וחלק נאבד. ולפעמים אנחנו צריכים אותם, תוספות שלנו כותבים בקיצור ואתה נעזר בתוספי הרא"ש. תוספי הרא"ש כותב ברור מאד.⁸ אז לפעמים תוספות מקצרים או שיש איזה טעות בדבריהם ואתה לא יכול להחליט, תיקח תוספי הרא"ש

7. מאותה סיבה התוספות יום טוב בכלאים ובעירובין בכל מקום שיש חשבון ושברים וכו' מסביר לך מלה במלה, איך מנפילים שתיים ורבע כפול שתיים ורבע, שתיים כפול רבע זה חצי, ורבע כפול רבע זה חצי ועוד חצי זה אחד, ורבע כפול רבע זה אחת משש עשרה. ככה כל פעם בעירובין פרק ב', ובעוד במקומות אחרים. כי הוא יודע שבני הישיבות אז לא היו בקיאים בדברים האלה. ולמה? בן ישיבה אם יבוא אצל סוחר, יאמר לו הסוחר: אדוני, אתה לא יודע כלום, אתה בור ועם הארץ. לא! אני לא בור, אני יודע, מהגמרא אני יודע מזה. לא יעשו אותנו חס וחלילה בורים. אדרבה מי שלומד גמרא ואחר כך חוטף קצת מהספרים האלה הוא חכם שבעתיים יותר מאלה שלא למדו גמרא. 8. הרא"ש היה כותב בסגנון מיוחד במינו. עד שכתב אחד שהיה שופט עליון יהודי יא שמיה - מנחם אלון, שאין כמו הרא"ש בסברא הישרה שלו. למרות שהוא לא למד פילוסופיה, למרות שהוא לא אהב את הפילוסופיה, ולמרות שהוא עזר לרשב"א להחרים את לומדי הפילוסופיה לפני גיל מסוים. אפילו הכי אמר הרא"ש (ראה תשובות הרא"ש כלל נ"ה): "יש לי ברוך ה' רוחב לב ושפה מבוארת כמו כל חכמי ספרד בימים האלה ואע"פ שלא ידעתי מחכמה החיצונית וכו'". היו אנשים ישרים ואמתים.

זה גורם שבחורי הישיבות יש להם פחד, אומרים הלוואי יעבור אלול, אלול הזה נורא ואיום, יעברו אלול ור"ה וכיפור, יבואו סוכות ושמחת תורה נרקוד ונשמח. לא! קודם כל אלול זה לא כמו שהם חושבים, אלול זה חודש להיטהר. כמו שאדם נכנס לאמבטיה ולא אומר האמבטיה הזאת איזה כאבים יש בה. לא, אתה מיטהר ומתנקה בה. "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"⁵ (יחזקאל ל"ו, כ"ה). לכן אלול צריך להיות חודש של שמחה. הפיזטים שאנחנו קוראים בסליחות משמחים את הלב. הם מתארים את היום האחרון של האדם. אבל לא בשביל שאחר כך יהיה לו יאוש מזה, אלא להיפך, אם יש לאדם יום אחרון - "ותשחק ליום אחרון" (משלי ל"א כ"ה). יהיה שמח ביום האחרון.

ספר 'מלאכת מחשבת' לרבי משה זרח אידליץ מפראג ע"ה

ה. בשבוע שעבר (עלון מס' 275 אות) דברנו על ספר מלאכת מחשבת. לא האמנתי שאפשר להוציא אותו מהמחשב, אבל כשמו כן הוא. "מחשבת" - מהמחשב, הוציא אותו מהמחשב... המחבר שמו אידליץ. (שבוע שעבר כתבו [בעלי ההגהה שהביאו לי] אידלס, חשבו אידלס כמו מהרש"א - רבי שמואל אידלס.⁶ אבל זה אידליץ בצד". וצד"י של האשכנזים זה טסד"ו). והוא כותב: "אני הקטן משה זרח אידליץ מפראג". זה היה אחד הדיינים בן דורו של הנודע ביהודה, ויש בו כללי חשבון. ותראו באיזו ענווה הוא כותב: "זהנני מחלה פני כל מעיין בספר הזה, שלא יבוא שעריזו עד שיקרא ההקדמה, שידע מתוכה על מה עשיתי ככה ומה הכריחני לכך, ובה ידע דרכי הספר ומה שילמוד מתוך הספר הזה ויקל עינוגו בו. ובאיזה תנאי אדפיסנו. כדי שידע אם הוא רוצה ליקח הספר בדמים אשר קצבתי או לאו. ולא יהיה מקחו מקח טעות" איזה צדיק! אחד יקנה את הספר

אחר כך יראה שהוא לא מבין בו. יאמר: איי, חבל שנתתי עליו כסף. אז הוא אומר לך תדע, הספר הזה יש בו כללים כך וכך, אם אתה מעוניין - תקנה, ואם אתה לא מעוניין - אל תקנה.

אין שייך להדפיס שאין להדפיס

1. והוא כותב בהקדמה שרוב המחברים בימיו היו מוציאים ספר להתפרנס ממנו, אם יהיה להם ספר יוכלו אחר כך למכור אותו ולהרוויח ממנו. כותב ככה: "שמעתי בילדותי מפי רבותי שהיו אומרים אי יאשרו חילם (אם היה להם חכ) היו גוזרים שלא יודפס עוד שום ספר

5. וזה מטהר לא רק מהמדות הרעות, אלא גם כשאתה לומד תורה תלמד תורה לשם שמים. לא תלמד תורה בשביל להתווכח עם חבר, לבזות אותו ולחרף אותו, העיקר אני צודק. איך אמר החזון איש? מה אכפת לו להקב"ה אם אני צודק או אתה צודק? מה אכפת לו מזה? אתה מחפש את האמת או לא מחפש את האמת? אם אתה מחפש האמת וראית שהאמת אצל חברך - תוריד את הראש ונגמר. ואם אתה רואה שהאמת אתך תגיד לו פעם ופעמיים, ואם הוא לא רוצה לקבל שלא יקבל. איפה ראינו דבר כזה? הרמב"ם כותב באגרותיו (ראה תשובות הרמב"ם לפיפסי סי' מט) "כל מי שרוצה לחלוק עלי, כל אחד לפי מה שיורוהו העיון שלו". העיון שלו מראה לו ככה. מה הטריוויה והשגונו הזה לומר "ההלכה כמותי. וזהו?!? תשבור את השולחן ההלכה כמותך. חזק וברוך... 6. אידלס של מהרש"א פירושו שחמותו שמימנה את הישיבה שלו עשרים שנה ויותר קראו לה אידל, אז הוא נקרא על שמה: "אידלס" - שלאידל.

בית נאמן
צריך ישועה?
קנה לך סגנון ליום הביטורים!
המעלה הגדולה ביותר לעשות זאת ע"י החזקת עמלי תורה
"תיקוני כרת"
שיעשו ע"י יותר ממונין תלמידי חכמים
שלומודים תורה, תהילים ותפילות
בתענית דיבור לילה שלם לזכותך,
וכאשמורת הבוקר יערך פדיון נפש לכל שם!
התיקונים ישרו כשריב ראש השנה וכשריב יום הכיפורים
בעלות 101 ש"ח לכל נפש לשני התיקונים
101 ש"ח - נמין מיכאל
המלאך מיכאל ימליץ טוב
בעדך ובעד
כל השמות הנטורים
למסירת שמות: 08-6727523
או בהודעה לטלפון 08-6727523 או בעמודות נדפים פלטים

מוסדות חכמת רחמים

ברכות מקרב הלב נברך את מעלת מורנו ורבונו, הנושא על ליבו את משא כל המוסדות הקדושים, ובכללם גם את העלון הקדוש, מקים עולה של תורה במסירות נפש מפעימה. הגאון הגדול רבי חננאל הכהן שליט"א, ראש הישיבה הגדולה, וראש המוסדות לרגל היכנס בנו היקר המופלג בתורה ורא"ש הרב בנימין הכהן שליט"א מבחירי ישיבת כסא רחמים ונ"נ בשיבתנו עב"ג תח"י. יחד"ר שידאה מורנו הרב שליט"א נחת, שלוח בריאות ואושר מכל משפחתו, ויחזה בהמשך שיגשוג הישיבות ושאר המוסדות כרצונו הטהור. אמן

מדוע בשני הלילות מברכים בקידוש שהיינו ואילו בשופר רק ביום א'

1. מנהגנו לברך שהיינו על הקידוש בשני הלילות, ועל השופר רק ביום הראשון. רק יש כאלה שמביאים בלילה השני - פרי חדש, חבושים וכדו'. אבל אצלנו בבית לא עשינו ככה. חבושים הבאנו אותם בשני הלילות, והתמרים בשני הלילות, והרימונים בשני הלילות, וברכנו עליהם שהיינו כבר בלילה הראשון. האר"י אמר (שער הכוונות דף צ' ע"א) שאין צורך בפרי חדש, וגם מרן אומר (סי' ת"ה ס"ב) אם ימצא פרי חדש - כן, ואם לא - לא צריך. אבל יש שאלה, בשופר אנחנו אומרים שהיינו רק ביום הראשון בלבד, ואילו לגבי קידוש אומרים בשני הלילות (גם בלי פרי חדש). למה זה?

טעה בליל ראש השנה ואמר הא-ל הקדוש

יא. אז אמרו כמה טעמים. בית דוד (סי' ת"ז) אמר טעם, בית חדש (סי' ת"ר) אמר טעם, ומהר"ש אמריליו (הובא בשלחן גבוה סי' ת"ר ס"ק) אמר טעם. אין לנו זמן כעת לומר את כל הטעמים. אבל יש טעם שאמרת על פי החיי אדם. החיי אדם כתב (כלל כ"ד אות י') בשם הרב הראשי של וילנא בזמנו - הרב אבלי פסווליר¹⁰ חידוש נפלא, בליל ראש השנה אם אדם טעה ואמר "הא-ל הקדוש" במקום "המלך הקדוש" אינו חוזר. אלא שכולם יודעים שחוזר. אבל הוא אמר לא, בלילה הראשון של ראש השנה לא חוזר. כי עדיין לא קדשו בית דין את החודש. כמו שנאמר לגבי ראש חודש שאם שכח לומר יעלה ויבוא בליל ראש חודש אינו חוזר שאין מקדשים את החודש בלילה (ש"ע סי' תכ"ב סעיף א'), אותו דבר בראש השנה. זה דין לכאורה יפה מאד, וחיי אדם מביא אותו בשתיקה. אבל באו אחרים ודחו אותו, הרב בית הלוי¹¹ (ח"א סי' מ"ב) אמר דע, שדין זה לא שייך אלא אם כן יתפלל כל התפילה של חול, אבל אם התפילה כולה של ראש השנה, הוא אומר "לדור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש", "ובכן יתקדש", "ובכן ובכן ובכן וכו', ואחר כך אומר "הא-ל הקדוש". ממה נפשך, אם קידשת את החודש תגיד המלך הקדוש, ואם לא קידשת, מאיפה הבאת כל התפילות האלה - "זכרנו לחיים" ו"מי כמוך" וכו'? לכן הדין הזה נדחה מהלכה.

טעם למה בקידוש אומרים בשני הלילות שהיינו משא"כ בשופר

יב. אבל לפחות למדנו מזה שבליה ראשון של ראש השנה עדיין לא קידשו בית דין את החודש. לכן מסתבר שברכת שהיינו שעשינו בלילה הראשון בקידוש לא תועיל ללילה השני, כי כשעשינו קידוש בלילה הראשון עדיין לא נקבע ראש השנה, כיון שאפילו ראו עדים את הלבנה לפנות ערב בירושלים, מ"מ אין מקדשים בית דין את החודש עד למחרת, ועי' פרוב היו מגיעים העדים אחרי תמיד של שחר. לכן אומרים שהיינו בקידוש בשני הלילות. אבל בשופר ביום ע"פ רוב כבר הגיעו העדים

10. "אבלי זה 'אברהם', עשו לוכינו 'אבלי'." ו'פסווליר' מהעיר 'פסוול' כנראה.
11. אבא של רבי חיים מבריסק, קראו לו 'רבי יוסף מסלוצק'.

ולפעמים תוספות אחרים (תוספות רבנו פרץ וכדו'). אבל להאריך שכל אחד ואחד יחזור על מה שאמר השני - אין בזה טעם.

לכתוב ספר ובו סיכום דעת רבותינו בהלכות שמטה

ח. והיום לצערנו הכל ככה. למשל כל העניינים האלה של ספרי השמטה, אני חשבתי שיש מי שיכול להבין את זה, אבל לא כולם מבינים. כל אחד חושב אני גאון חדש - "ויקם גאון חדש על בני ברק אשר לא ידע כל הספרים שלפניו" (ע"פ שמות א'; ח)... כל אחד יכתוב מה שירצה. אל תכתבו מה שתרצו. תכתבו תמצית ההלכות מה שיצא מהחזון איש (כי הוא מרא דאתרא והוא טרח בענין השמטה). ואם יש איזה שינויים בינו ובין מרן, צריך לפסוק כמו דעת מרן, ודעת החזון איש בשם יש אומרים. ואם יש שינויים בין החזון איש ובין הבאים אחריו תכתוב דעת החזון איש בסתם, ודעת הבאים אחריו בשם יש אומרים. כדי שכל אחד יהיה לו כל הדעות. זו דעת החזון איש, וזו דעת מרן, וזו דעת הרב בן ציון אבא שאול, וזו דעת הרב עובדיה, וזו דעת הרב משה. וכל מי שרוצה לראות את המקורות - יש מקורות ותעיין בהם. ואם הוא לא רוצה, אם ירצה להחמיר כמו החזון איש או להקל (יש גם דברים שהוא מיקל) - אין הכי נמי. החזון איש זה גברא רבה שהחזיר עטרת השמטה ליושנה, אנחנו נברח מזה או שנסיף חומרות על חומרות עד שאי אפשר לעמוד בהם?! אסור לאדם לחפש חומרות של שטות. איך נהג או הנהיג החזון איש? נסמוך עליו.

אלו פירות לקנות בשנת השמטה?

ט. לכן תקנו בחנויות שהם שומרי שמטה, ואם אין חנויות כאלה - אם אין ברירה סומכים על היתר מכירה. אבל תדעו לכם שיש כאלה שקונים מהגוים בעזה, והמחיר של הירקות והפירות קרובים מאד למחיר של השוק. יש אחד (נדמה לי יהודה סעדון

באשקלון) שהוא מוכר פירות וירקות במחיר סביר, והם הובאו מעזה. אבל בבני ברק רוצים להרוויח הרבה. (בבני ברק השכירות כבדה מאד, ולקנות דירה גם כן יקר. לכן צריכים להרוויח...). "שש שנים תישן במיטתך והשביעת תשמטנה ונטשתה" (ע"פ שמות כ"ג, ג, ו-א), תשמוט את העניים... אבל אם אפשר להיות בצורה שגם העניים וגם העשירים יסתדרו - ככה עדיף. ויש יהודים שעושים ככה (אני לא יודע בדיוק מי זה היהודי הזה, מי שיכול לדעת יברר). ואם אדם לא מצא או לא בירר וקשה לו לעמוד בשמטה, יעשה חשבון כמה הפרש יש בין המחיר של חנות שמטה ובין המחיר הרגיל, ואת ההפרש יכול לקחת ממעשר. בהתחלה כשמתחיל להפריש מעשר יאמר אני לוקח גם את ההפרש שבין המחירים ממעות מעשר. וככה יוכל לעמוד בשמטה ובמצווה שלה.

9. כמו שאמרו אנחנו לא נוכל לקחת אפילו ירקות של גויים. כי הגויים האלה זרעו הרבה בשבילנו, נמצא שהם עושים בשביל יהודים, ויהודים אסור להם לאכול ירקות שנזרעו בשבילם. מה הטיורף והשיגעון הזה? לכן מאיפה לוקחים? לוקחים מירדן. הלכו לשם יהודים משלנו והתלבשו כמו גוים, שמו להם כאפיה על הפנים. אבל הפנים שלהם לבנות כמו שלג. אתם אשכנזים, אתם לא תוכלו להיראות כמו ערבים... ואתה רואה אותם ואתה אומר: זה ערבי או יהודי אשכנזי? אבל הם עושים ככה, העיקר הוא שניצלנו מהחשש הזה... ואם חס וחלילה ירגישו בהם ויירו בהם, מה עשינו!?

בית נאמן

ספרי חיים ומרים נפתאים

בהתקרב ימי הדין מוסדות "חכמת רחמים" יערכו את תיקון הנפטרים

שתיקן המקובל האלוקי רבי יהודה פתאיה זצ"ל

התיקונים יערכו בשני מסלולים:
בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים

למסירת שמות חייגו עכשיו:
08-6727523

רב קווי | מענה 24 שעות ביממה
בהודעה למספר 08-6727523
או בעמדות נדרים פלוס
עלות הזכרת שם 120 ש"ח
והשם יוזכר בשני התיקונים
כל שם נוסף 72 ש"ח כמניין חסד

והעידו, ובדרך כלל לא היה אלול מעובר¹², עשרים ותשעה ימים, ויום השלושים הוא יום ראש השנה. **לכן ביום השלושים תוקעים בו ומברכים שהחינו ולמחרת לא מברכים שהחינו.** יש עוד טעמים אחרים בזה. (וע"ע באר"ת תשרי תשמ"ח סי' ב' אות א').

והעידו, ובדרך כלל לא היה אלול מעובר¹², עשרים ותשעה ימים, ויום השלושים הוא יום ראש השנה. **לכן ביום השלושים תוקעים בו ומברכים שהחינו ולמחרת לא מברכים שהחינו.** יש עוד טעמים אחרים בזה. (וע"ע באר"ת תשרי תשמ"ח סי' ב' אות א').

דעת הרמב"ם בזה

יד. אלא מה? הרמב"ם דעתו אחרת. הוא כתב (פ"ג מההלכות שופר ה"ב) ככה: "תרועה זו האמורה בתורה נסתפק לנו בה ספק לפי אורך השנים ורוב הגליות ואין אנו יודעין היאך היא, אם היא היללה שמיללין הנשים בנהייתן בעת שמיבבין, או האנחה כדרך שנאנח האדם פעם אחר פעם כשידאג לבו מדבר גדול, או שניהם כאחד". הוא כתב "נסתפק לנו לפי אורך השנים ורוב הגליות", ובא לתרץ בזה את הקושיא של הקראים, ואמר שזה קרה לנו מחמת שעברנו הרבה גליות ונוצרו הרבה ספיקות. ואילו רב האי אומר שהכל כשר רק שתיקנו כך שלא יראה הדבר כמחלוקת.

מה היא התרועה - שיטת רבנו האי גאון ע"ה

יג. רק רצייתי להגיד דבר אחד לגבי התקיעות. רב האי גאון כותב (בתשובה, הובא ברא"ש ר"ה פרק ד' סימן י') **שכל הסימנים האלה תשר"ת תש"ת ת"ת ת"ת כולם אמת.** שאלו אותו מחכמי קירואן¹³, מה זה הספיקות האלה תשר"ת תש"ת ת"ת? איך תקעו בכל הדורות? מה פתאום יש ספיקות "גנוחי גנח" או "ילולי יליל" או שניהם (ר"ה דף ל"ד סע"א)? והוא ענה להם (זה יותר מיוחס לרב האי גאון, אבל כנראה שהוא ואביו רב שריא השיבו) שכולם כשרים, מי שעושה תרועה כמו השברים שלנו - טו, טו, טו - יצא ידי חובה, ומי שעושה תרועה כמו התרועה שלנו - טוטוטוטו - גם הוא יצא ידי חובה. אבל רבי אבהו תיקן שיעשו את כולם, כי ראה שהדבר נראה כמחלוקת, לכן

הוכחה מהגמרא לשיטת רב האי גאון ע"ה

טו. ואני רצייתי להוכיח כדעת רב האי מהגמרא, אמרתי (בשו"ת בית נאמן ח"א חא"ח סי' ל"ו) **"ונראה להביא סיוע לדעת רב האי גאון ממה שאמרו בגמרא¹⁵, כתוב בראש השנה (דף ל"ד סוף ע"א): אתקין רבי אבהו בקסרי [תשר"ת תש"ת ת"ת]. ושם בעמוד ב' כתוב: אמר רבי יוחנן שמע תשע תקיעות בתשע שעות ביום יצא. איך ישמע תשע? הרי לפי רבי אבהו צריך שלושים? תאמר לי רבי יוחנן קדם לרבי אבהו? הרי רבי יוחנן היה רבו של רבי אבהו, וכי רבי אבהו לא הזדמן לו פעם אחת לשאול את רבו איך עושים, גנוחי גנח או ילולי יליל? הרי הוא היה תלמידו, וכי לא התפלל אתו פעם אחת בראש השנה? ואם התפלל אתו הוא היה יודע, והיה רואה אם זה גנוחי גנח או ילולי יליל. א"כ למה הוא עושה ספיקות וספקי ספיקות בדברים האלה? אלא מוכרח שזה לא ספק אמתי ויוצאים בזה ידי חובה.** ורק כדי שלא יראה כמחלוקת ואחד יגיד: התפללתי עם פנובי' והם עושים ילולי יליל, ואחר כך התפללתי

12. ככה כתוב בגמרא (ביצה דף י"א): **"מימות עזרא ואילך לא מצינו אלול מעובר"** (אף שהיו מקרים יוצאים מן הכלל, אבל בימינו תמיד אלול חסר).

13. חכמי קירואן היו גרים בסביבות הקראים (קירואן וקראים זה דומה...). והקראים תמיד היו מציקים להם. והם שאלו אותו ואת אביו: ילמדנו רבנו סדר המשנה. תן לנו סדר המשנה, איך השתלשלה תורה שבעל פה? וזו תשובה של רב שריא גאון עם בנו. קראו לזה **"איגרת רב שריא"**. מהם באו השאלות האלה. **תתארו לכם אם לא שאלו את זה חכמי קירואן, לא היינו יודעים כלום, היינו מדשדשים בחושך.** לא היינו יודעים מתי חיו האמוראים ומתי חיו התנאים. (כדור שלנו היה רופא יהודי אחד שטיפל במורנו ורבנו

בית נאמן

ניתן להעביר את פדיון כפרות למוסדותינו הקדושים ולהיות שותפים בהפצת התורה לאלפים.

התורמים יתברכו בערב יום הכיפורים
ע"י ראש המוסדות הרב חננאל הכהן שליט"א

למסירת שמות ותרומות חייגו עכשיו:
08-6727523

וק פתדעה אל 08-6727523 או מעמדות נדרים פלס

14. אחד אמר, הרי רב האי גאון אינו "עמוד הוראה", מסכן, הוא חלש... יש רחוב על שמו, ויש כאלה שקוראים לו: "רחוב האי גאון", ויש שונים שקוראים לרחוב הרב קוק "רחוב אברהם". ורחוב רב האי גאון "רחוב האי גאון", ורחוב רב סעדיה - "סעדיה גאון". רק הם גאונים, ואילו רב סעדיה ורב האי זה רק מלחכי פינכא... טפשים וכסילים! מה נעשה להם?! **הם לא יודעים שרב האי גאון הוא מגדולי הגאונים, "אחרון הגאונים בזמן וראש במעלה"!** ככה הכתירו אותו. והרמב"ם מאד היה מתחשב בו, והר"ף הביא את הדעות שלו וקיבל אותם בסבר פנים יפות.

15. אבל בא אחד ודחה את הסיוע שלי, ואמר: "אבל הרב עובדיה לא ידעו עניינינו". וכי אני אמרתי לך שיזדעזע? אמרתי שזה סיוע, חשב שהרב עובדיה ידעו מהראיות שלי. מה נעשה לו?! יש אנשים כאלה שלא מכירים את ערך עצמם - יש חכם המכיר את מקומו (אבות פרק ו' שנו 1), יראה סיוע יאמר יש לי לדחות את הסיוע, אבל הוא אומר הרב עובדיה לא מזדעזע מהסיועים שלך, תודה רבה. העיקר שאתה לא תזדעזע ולא תשתגע, "מלמד שלא ירד להזדעזע, אלא להשתגע" (ע"פ הגדה של פסח).

הגאון רבי רחמימי חי חיותה הכהן, אמר לו: תגיד לי איך היה באור לבד? מה עשית? לקחו ספר אנציקלופדיה "לא-רוסס" (בצרפתית), וחיפשו שם מתי היהודים באו. אבל האנציקלופדיה הזו בנויה על פי שיטת האומרים שבת שני עמד יותר מארבע מאות עשרים שנה, ובית ראשון נחרב בשנה פלונית, והוא נחרב יותר מאוחר, העתיק את האל, לא יודעים כלום. אבל אתם אומרים בתשעה באב שנחרב בשנה פלונית, תעשו חשבון ותראו שזה ארבע מאות ועשרים. לא יודעים כלום "היינו מעולם לא משלת במ לא נקרא שמן עליהם" (ישעיה ס"ג, טו). בקושי אנחנו יודעים זמנים של התנאים, והאמוראים על אחת כמה וכמה, עד שבאר רב שריא גאון, וכתב "איגרת רב שריא".

יש בה שתי נוסחאות, הנוסחה הספרדית והנוסחה הצרפתית. **לפי הנוסחה הספרדית רבנו הקדוש כתב את המשניות ורב אשי כתב את התלמוד, ולפי הנוסחה הצרפתית הם לא כתבו, אלא הכל היה בעל פה.** אבל קשה מאד להבין את זה, איך אדם יכול לזכור אלפיים ושבע מאות דף בעל פה? נניח שהיה בימי רב אשי אחד כמו **רבי יואל כהן - "החוייזר"** של האדמו"ר מליובאוויטש, אבל גם הוא לא יכול לזכור אלפיים שבע מאות דף לכל החיים. הוא היה אומר מה שהוא זוכר, וחבריו היו עוזרים ואומרים לו "לא כך הרב אמר, אלא כך". והיו מתקנים וכותבים: "הנחה בלתי מוגה" - זה הנחה מה ששמענו, והיא לא מוגהת. (צריך לומר בלתי "מוגהת", אבל גם אומרים בלתי מוגה. לא חשוב). אין מי שיכול לזכור דבר כזה, לכן **הגויסה הספרדית יותר מסתברת, שרבנו הקדוש כתב. רק שהוא לא עשה הרבה עותקים, ולכן יש לפעמים ספיקות, "מעברין" או "מאברין"** (עירובין דף כ"ג ע"ב), "אלמנה ניוזנת" או "אלמנה הניזונת" (כתובות דף צ"ה ע"ב) וכן על זו הדרך. כי לא לכל אחד יש לו משניות, אלא היה עותק אחד להגיה ממנו. וגם בגמרא אותו דבר. ובזכות השואלים מקירואן הרוחונו את האגרת הזאת.

"כספי הכפרות"

למוסדותינו הקדושים וזכותו תהפוף ותגן עליכם אכי"ר

לתרומות חייגו 08-6727523

או הפקידו בבנק דיסקונט סניף 128 חשבון 703575 ע"ש חכמת רחמים

אבל לפי המנהג שמביא מרן שתוקעים שלש פעמים תשר"ת ושלש פעמים תש"ת ושלש פעמים תר"ת, קשה, אם אתם עושים ככה, אדרבא, תעשו בכל ברכה תשר"ת אחד תש"ת אחד תר"ת אחד, כדי שהכל יהיה שלם. וככה **כותב השל"ה** - הרב שני לוחות הברית (דף ר"ד ע"א) **שהמנהג שכתוב בשלחן ערוך "אין בו לא טעם ולא ריח"**. ואני בילדוטי הייתי מתקומם, למה אין בו טעם ולא ריח? הרי זה המנהג, מה רע בו? אחרי שנים הבנתי שכוונת השל"ה שאם אתה עושה רק פעם אחת בגלל טורח צבור, אין הכי נמי. אבל אם אתה כבר עושה שלש פעמים תשר"ת ושלש פעמים תש"ת ושלש פעמים תר"ת, אז תעשה פעם ראשונה תשר"ת תש"ת תר"ת, וכן בפעם השנייה והשלישית. הרי אתה לא לוקח זמן נוסף מהצבור, זה אותו דבר, אז תעשה כל פעם את כל האפשרויות, גנוחי גנח וילולי ליל לכו'. אבל לפי דעת רב האי גאון זה מתורץ, כי לדעת רב האי התשר"ת והתש"ת והתר"ת כל אחד מהם מועיל, וכיון שכל אחד מהם מועיל, לכן אמרו לא נבלבל את השליח צבור, אלא תעשה בברכה הזאת תשר"ת שלש פעמים, ובברכה הבאה תש"ת שלש פעמים, ובברכה השלישית תר"ת שלש פעמים. זו הוכחה ברורה. וגם הריטב"א (בתשובה סי' כ"ט ה"ג) מסביר את המנהג שנהגו לתקוע תשר"ת לבד ותש"ת לבד ותר"ת לבד שזה על פי שיטת רב האי גאון¹⁷. לכן אם מרן פוסק ככה, יש לנו על מי לסמוך.

נפקא מינה ממחלוקת זו אמירת וידוי בין התקיעות

יח. ומאי נפקא מינה אם זה כדעת הרמב"ם או כדעת רב האי גאון? נפקא מינה לוידי בין התקיעות. הרב האר"י אומר (שער הכוונות דף צ' ע"א) שבראש השנה אחרי שתוקעים שלש פעמים תשר"ת בתקיעות של מיושב מתוודים בלחש שלא ישמיע לאוזניו¹⁸. ואלו

באומות העולם והיו אומרים: היהודים עושים תקיעה להילחם בנו, התנפלו עליהם והרגו אותם. כל הזמן בגלויות שלנו היה ככה. (כי פעם היו תוקעים, כמו שמסופר על גדעון (שופטים ז) שאמר להם "ממני תראו וכן תעשו" (פסוק י"ז), ותקעו בשופרות ונפצו את הכדים, משהו נפלא. למדנו את זה פעם בספר שופטים, והרב סיפר לנו שבמינו עשו ככה, כי היו לומדים תנ"ך הרבה. ופעם החיילים לא היה להם כלי נשק, ועשו ככה, שמו שופרות בתוך הכדים, הדליקו שם אש והתבקעו, וחשבו הערבים שהם פצצות אטום...). כאשר היו שומעים את התקיעות האלה חשבו הגויים שהיו באים אליהם. לכן תקעו חכמים שלא לתקוע בשחרית. אלא היו תוקעים רק אחרי שחרית, ואז הגויים היו אומרים: "בתפלה שלהם הם עוסקים". ובמוסף עושים תוספת. לכן הראשונים כתבו שתוקעים במוסף במלכויות תשר"ת, בזכרונות תש"ת, בשופרות תר"ת.

17. והוא כותב "עושים תחלה דברי רבי אבהו, ואחר כך דברי תנא ברא ואחר כך דברי תנא דמתניתין". והדברים מובאים בבית יוסף (סי' תקצ"ד).

18. והוא לא אמר מה אומרים בוידוי, אבל הרש"ש כתב נוסח וידי שמכיל המון דברים, "עשינו ככה ועשינו ככה" וכו'. ואפילו אם אדם יודע שלא עשה את זה מעולם. כמו שכתב שם: "ואת זכר משכבי אשה שכבנו ונשכבנו". רחמנא ליצלן, מי עושה דבר כזה?! הגמרא אומרת (קדושי דף פ"ב ע"א) "לא נחשדו ישראל על משכב זכור". אבל הרש"ש מביא את זה כי אולי בגלגול שעבר מישהו עשה את זה, ואולי קרובי משפחה, ואולי הוא מאותן נשמות? מי

עם האדמו"ר מגור והם עושים גנוחי גנח, והתפללתי עם הספרדים והם עושים גנוחי גנח וילולי ליל, מה אני אעשה? בראש השנה אשמע הרבה תקיעות?! ילולי ליל וגנוחי גנח?! מה זה? לכן עשה תקנה אחת לכולם, ולכאורה זו הוכחה נכונה.

יישוב ההערה על זה מדברי הרמב"ם

טז. אבל חכם אחד העיר לי הערה יפה, הרי הרמב"ם בעצמו אחר שכתב את הדברים האלה, כתב (פ"ג מהלכות שופר ה"ו): "שמע תשע תקיעות מתשעה בני אדם כאחד לא יצא אפילו ידי אחת - כי הוא מתבלבל ביניהם. תקיעה מזה ותרועה מזה ותקיעה משלישי בזה אחר זה יצא, ואפילו בסירוגין ואפילו כל היום כולו, ואינו יוצא ידי חובתו עד שישמע כל התשע תקיעות". הרמב"ם שאמר שזה ספק אמתי ולדעתו צריך שלושים תקיעות כי אנחנו לא יודעים אם זה ככה או ככה, אומר שאם אדם שמע תשע תקיעות (לא ביחד, אפי' בסירוגין) יצא ידי חובה. איך הוא אומר תשע? הרי אתה אמרת שלושים! זו קושיא. אבל גם בלי דברי אפשר להקשות את השאלה הזאת על הרמב"ם, איך אתה אומר תשע, הרי אמרת למעלה שלא יודעים? אבל נראה שיש הבדל בין הרמב"ם ובין הגמרא. כי אחרי שהקדים הרמב"ם למעלה שאנחנו לא יודעים מה זו תרועה [ולכן עושים שלושים], כשאמר כאן תשע [כוונתו על עיקר הדין], אלא שמפי' הספק נעשה שלשים. ואילו רבי יוחנן כשאמר בגמרא "תשע", הוא לא סמך על רבי אבהו תלמידו. רבי אבהו לבד ורבי יוחנן לבד, ואם כן איך הוא אומר

הלכה למעשה "שמע תשע תקיעות יצא"? מה זה תשע? צריך לשמוע שלשים! לכן מסתבר שלרבי יוחנן לא היה ספק, וגם לרבי אבהו תלמידו לא היה ספק.

מרן פוסק כדעת רב האי גאון

יז. ויותר מזה, מרן פוסק כדעת רב האי גאון. וכמה שמפליים בזה, במחילת כבודם, מרן פוסק כדעת רב האי גאון. למה? מרן כתב בהלכה (סי' תקצ"ב) "תרועה זו נסתפק לנו", וחשבו להוכיח מזה שהוא סובר כדעת הרמב"ם. זה לא נכון, כי "נסתפק לנו" זה דברי הגמרא. הגמרא אמרה (ה"ה דף ל"ד ע"א) "מספקא לך" ומרן גם כן כתב נסתפק לנו. ומה שנפרש בגמרא [לדעת רב האי גאון], נפרש בדבריו. הוא לא כתב כמו הרמב"ם: "לפי אורך השנים ורוב הגלויות". אבל ההוכחה הברורה שמרן פוסק כרב האי, שהרי הוא כותב (סי' תקצ"ב ס"א) שבמוסף נהגו לתקוע במלכויות זכרונות ושופרות, במלכויות שלש פעמים תשר"ת, בזכרונות שלש פעמים תש"ת, ובשופרות שלש פעמים תר"ת. למה זה? בימי הר"ף והרמב"ם היו תוקעים אחרת, במלכויות תשר"ת פעם אחת, בזכרונות תש"ת פעם אחת ובשופרות תר"ת פעם אחת. והסבירו את זה כיון שכבר שמענו בתקיעות דמיושב שלושים תקיעות, וזה רק זכר בעלמא¹⁶, מספיק פעם אחת.

16. פעם היו עושים אותם בתפלה. אחר כך

כולנו שותפים!
במפעל החסד
מעל 100 סלי מזון
לאברכים ובני תורה

עלות כל סל: 360 ₪, סל מורחב: 720 ₪

לפרטים חייגו עכשיו (או בודדשת): 08-6727523

"ובוודאי שיזכות גדולה וחובה קדושה ליתן כספי הכפרות לזה המקום הקדוש"

לתרומות חייגו 08-6727523

או הפקידו בבנק דיסקונט סניף 128 חשבון 703575 ע"ש חכמת רחמים

וידי. והקשה איך עושים וידי? הרי לדעת הרמב"ם זה ספק אמת! אבל התשובה היא, שכנראה דעת הרמב"ם היא דעת יחיד. והנה יש לך הרי"ף, ורבוני זרחיה הלוי, והר"ן, והריטב"א ועוד, שקבלו את דעת רב האי גאון בסבר פנים יפות, ולכן סומכים עליהם. **וחוץ מזה, שאנחנו אומרים את זה בלחש שלא ישמע לאוזניו, ויכול להיות שזה בכלל לא נחשב הפסק** [עניין ב"י א"ח ס' קמ"א שכל שאינו משמיע לאוזניו לא חשיב דיבור ע"ש]. **לכן מי שרוצה לומר את הווידוי - יאמר, ומי שלא רוצה לומר את הווידוי ורוצה לומר בהרהור הלב - שיעשה ככה. אבל לא לעשות מריבות על דברים כאלה**.²⁰ וגם הרב אלישיב ע"ה אמר (ש"ת יב"א ח"ג חא"ר ח ס" ל"ג) שהאומרים לא עושים שום איסור.

והזר הקרב יומת

יט. רק היו תפילות כאלה אצל האשכנזים שאמרו אותם בין הסימנים של תשר"ת ובין תש"ת ובין תר"ת והכניסו שם את שמות המלאכים הממונים על התקיעות. ויש בהם מלאכים "חשודים", שאיזה צנזורה עשתה אותם. בתפילה של תשר"ת כתוב מלאך ששמו "תרסטא"ל. מאיפה בא התרסטא"ל הזה? זה נראה כמו קריסטל... מאיפה הוא בא? אלא בנוסחאות הקדמוניות בטור לא כתוב תשר"ת אלא כתוב קשר"ת²¹, כמה עולה קשר"ת? 700. אז לקחו מלאך בגימטריא הזאת (אני לא יודע מאיפה הביאו אותו), "א-ל" זה גימטריא 31, תוספי לו עד 700, זה תרס"ט - והנה יצא תרסטא"ל. (למה אני אומר את השם שלו? כי הוא לא כתוב בשום ספר, המדפיס המציא אותו מלבו או שמצא אותו באיזה כתב יד). ואחר כך כשהגיע לתש"ת, שזה קש"ק שעולה

אבל אנחנו חולקים עליו. אתה יכול לחלוק או לא לחלוק תמידו ותראה. ככה אמר התוספות יום טוב בכלאים (פרק חמישי משנה ה'): אני מתפלא מה אומר רבנו שמשון על הכלל הזה של פיתגורס שהוא דברים בטלים, הרי יש לו מחוגה, ימדוד ויראה.

יט עוד כמה הערות בספר הזה. אבל יש בו כמה דברים יפים, וכאשר הפייטנים מדברים על עניינים של קבלה, הוא מסביר בצורה מיוחדת, כי הוא בקי בספרי הקדמונים משהו מיוחד.

20. אחד כתב: "הידעת, שכל אלה שאומרים את הווידוי בין התקיעות הם עושים איסור?! לא! הם לא עושים איסור, הרי ארבע מאות שנה אמרו וידי, כל החסידים והצדיקים אמרו וידי. וכי עשו איסור?! אתה מאיפה באת?! האחד בא לגור וישפוט שפוט" (בראשית י"ט ט). אם תאמר לא כדאי - אין הכי נמי. אבל הוא כותב: "הידעת שעושים איסור?! ידעת שאתה עושה איסור? שאתה מוציא לעז על חכמים גדולים. לא עושים ככה.

21. כמו שלוקחים ב"תרועה" את האות השניה, את הרי"ש ולא את הת"ו, כך בתקיעה לקחו את האות השניה - קר"ף, במקום תשר"ת - קשר"ק.

שהולכים כמו הרמב"ם אומרים זה לא יכול להיות, הרי אתה עדיין לא גמרת את כל התקיעות, כי התקיעות נגמרים רק אחרי שעשית ג' פעמים תשר"ת ותש"ת ותר"ת, ואתה עושה וידי אחרי שגמרת רק תשר"ת, הרי שאתה עושה הפסק באמצע התקיעות. אבל לדעת רב האי גאון, ודברי האר"ם הם לא חדשים, הם הובאו בשני לוחות הברית (דף ר"ד ע"ב) ובמגן אברהם (סי' תקפ"ד ס"ב) ובבאר היטב (שם) ובכל האחרונים. אף אחד לא פסק בזה, כולם קבלו את דברי האר"ם. האר"ם אמר? גמרנו. עד שלפני מאה שנה מישהו פסק בזה, חכם אחד בשם רבי יעקב יצחקי (בסידור אהלי יעקב דף קכ"ג ע"א)¹⁹, והוא הראשון שהעיר על זה שעושים יודע? לכן היה כותב את זה.

19. הוא היה פרסי. **והרב עובדיה ע"ה** היה אומר איך יצא חכם כזה מפרס? הרי הפרסים היו עמי הארץ, מאיפה הביאו כזה חכם? הרב היה מכיר את הפרסים, ואמר שהם מתפללים ואינם יודעים איפה אומרים "אמן" ואיפה "ברוך הוא וברוך שמו". היה להם חזן ולידו סומך - ר"ש דוכנא, החזן מברך והסומך מניף במטפחת שלו, כמו שאמרו בגמרא (סוכה דף י"א ע"ב) על אלכסנדראי של מצרים, והם עונים: "ברוך הוא וברוך שמו", וכשעושה עוד פעם, עונים: "אמן" וכן על כוונת הדרך. ופתאום יצא בניהם חכם כזה, מאיפה הוא בא? - ויעל כיוצא לפניו וכשורש מארץ ציה" (שעיה נ"ג ב').

ויש לו ספר יפה על ראש השנה ויום כיפור. ותמיד הרב עובדיה מזכיר אותו בקול סיני וקורא לו: "הסידור הנחמד אהלי יעקב". אני הייתי בבית ליונישטיין בשנת תשל"ד, ויצאתי לקראת ראש השנה, ואחר כך חזרתי עד יוה"כ. וכאשר יצאתי אמרו לי שהדפיסו מחדש אהלי יעקב, אמרתי להם "מה תקנו אותו!" שלא יגמרו לי אותו. שלמתי עליו 35 לירות לשני כרכים, ויש לי אותם בבית, קראתי את רובו וכתבתי עליו הערות בעפרון, ועוד לא הוצאתי אותם.

הוא היה חכם גדול, אבל לפעמים בעיניי פיוטים והגהות, הוא לא כל כך היה יודע וכתב הגהות לא נכונות. כמו שאמר "מחילה סליחה וכפרה", "מחילה" השורש שלה חלל כמו מגילה שהשורש שלה גלל. אבל מה עניין מגילה למחילה?! מחילה אין בה דגש ומגילה יש בה דגש. במגילה יש בה דגש כדי לומר לך שהשורש גלל והמ"ם נוספת, אבל במחילה המ"ם היא שורש. "מחול לנו על כל עוונותינו". וכי אומרים חלל לנו?! והוא כותב ומפלה.

בדקדוק לא עושים פלפולים. **יש ארבעה דברים שאסור לעשות בהם פלפולים:** "קול חרדה שמענו" (רימה ל, ה), חרדה ראשי תיבות חשבון רפואה דקדוק הנדסה. ארבעה דברים אלה אסור להתפלפל בהם. חשבון - אי אפשר לומר: נכון שלוש כפול שלוש שווה תשע, אבל עם הכולל יהיה עשר... אין דבר כזה, אלא שלוש כפול שלוש שווה תשע על אפם ועל חמתם. רפואה - אדם שיש לו חום, מישוה יאמר תן לו קצת מים קרים שיוירד לו את החום... הרי אם ישנה מים קרים יהיה יותר גרוע. עד שבא אחד ואמר: "אין מרפאים בפילוסופיה, ואין מתפלסים ברפואה". ברפואה לא מתפללים, מי שיש לו חום או יש לו איזו דלקת או איזו בעיה, אם תביא לו מים קרים יהיה יותר גרוע, אל תביא לו מים קרים, אלא להיפך תביא לו מה וכדו'. ברפואה לא מתפללים. וגם בדקדוק אל תפלפל, יש אנשים חושבים שאם הם מפלפלים בדקדוק הדקדוק יתהפך. הוא לא יתהפך, הוא ברזל. אי אפשר לפרש פירושים כאלה. מצאתי חכמים גדולים שחושבים לפלפל בדקדוק. הנדסה - יאמרו נכון שיש "משפט פיתגורס"

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ה"ו ראוי
ביאד לקרוך שדיון נפש בערב ר"ה ובערב
יוה"כ, וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל
תלמיד האר"י הקדוש העושה כן מובטח לו
שמשלים שנתו

פדיון נפש

יש הרבה
רב יודי צדיק ויול
ובני החיים
רבי שמואל צדיק ויול

עיון לרוב ששן ששון דל
ראש השנה לעשות שדיון נפש
באופן זה, והוא שבערב יום
בשם סניא רבנות של הרב
ראש השנה היה מונה הקיסר
מאיר בתיארי לל שוקבל
פירומות להרוץ נפש מניין
סרבו ור"י וילנא זלילה
בלבד ויהי שומרים ואחר כך
בקרוב יום הכיפורים היה עושה
מועד שמורנו הרב חיים
המדין נעצמו, ושומרים ובערב
ושאל דל ויהי מזהב בכל קרב
סיסות היה מחולקם, וזה כוונת

המיוענץ בפדיון בעבור 26 ש"ח לכל נפש
יתקשר לטל: 055-6746187

כל החכמות ויעברו לנשפחות בני תורה בערב סוכות כמובא בנזקרות

סוכות לויטן

למהדרין מן המהדרין

סוכות בכל הגדלים

סוכה חזקה במיוחד

- סוכה דו גובה - אותה הסוכה כשני גבהים 2.10 מ' - 2.3 מ'
- קיימת אפשרות ל-5 עמודים.
- ניתן להשיג חלקים להגדלה לסוכה קיימת.
- כיסוי לסוכה מהודר עם חלונות לאוורור.

משלוחים עד בית הלקוח

ניתן להשיג סוכה בלב/בגובה/בגובה, כולל גז עם חלונות, מול ספק, כולל שירותי נכונות, ופנל לקוד

סכך קלוח מהדרין

סוכה ברזל חזקה, ניתנת להגדלה לסוכות תכונות בגובה מולל בד סוכך ניתן לסלס באשראי עד 22 תשלומים

התחלנו את המשלוחים ברחבי הארץ!

הפצה ראשית:
055-6777347 | 050-7704880

הזמנת ב-SMS: 055-6687768 | הזמנת בפקס: 08-8529770
www.sukotliv.com | Sukka770@gmail.com

מוקד מכירה ראשי: רחוב בן זכאי 10 קרקע מול ת"ת ויזניץ אשדוד
הזמנת בווצאפ לטל: 1770-533-2270

שעות פתיחה
עד ערב יום כיפור
מ: 19:00-22:00
פתיחה גם בנאש יום כיפור

ניתן לעולם באשראי
עד 12 תשלומים

פרשת ניצבים אותו) שלא לעשות שום סימן של מריבה בראש השנה. ומצווה להוסיף זכויות בערב ראש השנה²⁴, אדם ילמד לעשות חסדים. אדם לא צריך להיכנס לחץ מכל דבר. "בין אדם לחבירו" - לא יפגע באיש ולא יעשה רע לאיש, ישמח לתת לאנשים טובות, ואם לא יחזירו לך טובה - שלא יחזירו. הקב"ה משלם לך - "אכן משפטי את ה', ופעולתי את אלקי" (ישעיה מ"ט, ד). **הקב"ה יזכה אותנו לעשות חסד בגופנו ובממונו ובכל משלח ידנו, ויתן לנו ולכנס שנה טובה ומבורכת, שנת שלום, שנת בריאות, שנה שלא יהיה בה קורונה לעם ישראל²⁵.** ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה, **השומעים והרואים והקוראים אחר כך בעלונים של בית נאמן**, ה' יתברך ישלם שכרם, ויכתוב להם ולבניהם ולנכדיהם שנה טובה ומבורכת, **שנת שלום, שנת בריאות, שנת חיים טובים, שנה שהחילוניים יורידו קצת את הגאווה שלהם... ונזכה כולנו לחיים טובים וארוכים**, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

24. פעם מישהו הביא לי ספר על עיבור 900 עמודים שאגיה אותו. שאלתי אותו: אתה רוצה בשכר או בחינם? אם אתה רוצה בחנם אני עושה אותו בשבוע ימים ואפילו פחות, ואם אתה רוצה בשכר אעשה אותו בשלושים יום. חשב ואמר: "מחר אתן לך תשובה", והתשובה היא בחנם... לקחתי את הספר והגהתי אותו בערב ראש השנה (כי הכללים ידועים פחות או יותר, אבל יש כמה דברים שתקנתי פה ושם). ואמרתי לו "הספר מוכן". אמר לי: מיביא לי אותו? לא די לך שאני מגיה לך את הספר בחנם, אלא עוד אני משלח לך אותו במטוס?!... אמרתי לו תשלח אתה. אני הגהתי, אתה תקבל את הספר, אני צריך להביא לך אותו?! לקח את הספר. ואני הרווחתי מצווה בערב ראש השנה שעשיתי חסד עם מישהו, וברוך השם הכל בסדר. 25. מצאתי את הקורונה בתהלים. כתוב שם: "כי שבעה ברעות נפשי וחי לשאול הגיעו" (תהלים פ"ה, ד). **"לשאול"** גימטריא "קורונה". כי הקורונה מביאה לדרך הזאת בסוף, רחמנא ליצלן. הקב"ה ישחרר אותנו מהקורונה ומכל הגרורות שלה.

500, מצא גם כן איזה שם ב-500, לא זוכר את שמו. וכשהגיע לתר"ת, שזה קר"ק שעולה 400, אמר "ישעיהו" (או ישעיה) עולה ארבע מאות²². (האם יש מלאך שקוראים לו ישעיהו? איני יודע). אבל בא הצנזור הרשע וכתב במקום ישעיהו - "ישוע"! שזה שם אותו האיש. וזה נדפס בכל הסידורים של האשכנזים. יש לנו סידור שקראתי בו בילדותי²³ ושמו "נהורא השלם", ויש בו את השם המשונה הזה עם סוגריים על זה בכתב יד. ומה מתברר? שבספרים הישנים לא היה כתוב כך, אלא היה כתוב "ישעיהו" או "ישעיה", אבל בא הצנזור הרשע המרושע ואמר איזה שם יפה, מזכיר לנו את אותו האיש, הכניס אותו. ופעם מישהו הלך לרב גריינמן ואמר לו איזה חורבן, מה זה?! מאיפה בא השם הזה? אמר לו תשמע, אנחנו לא יכולים לשנות, נמשיך להגיד את זה. אבל איך אתה אומר את זה? הרי התברר שזה לא הנוסח האמיתי? ומי זכה לתקן את זה? בעל הוצאת "אשכול" - רבי יעקב שאול וינפלד, הדפיס ספר "בשקט בשקט" ולא עשה רעש, וכאשר הגיע למקום הזה כתב "ישעיה" וזהו. תפסיקו להכניס את אותו האיש בתוך התפלות. **אבל אנחנו לא אומרים את כל ה"יהי רצון" הזה, אלא אומרים רק את הוידוים בלחש כמו שאמרנו, ומי שלא רוצה לומר וידוים שלא יאמר. דברי תורה הם לא עשויים ממחלוקת, אסור לריב מדברי תורה. זה דעתו ככה ויש לו על מה שיסמוך, וזה דעתו ככה שחושש לעע זז, אין הכי נמי.**

העיקר הוא שביום ראש השנה יהיה האדם שמח

כ. אבל העיקר הוא שביום ראש השנה יהיה האדם שמח, והבן איש חי אומר (שי"א

22. ישעיה עם האותיות 400, וישעיהו עם ו"ו זה עולה 401, שזה גם בסדר.

23. כל כך אהבתי אותו כי הוא מלא בגימטריאות, ואני אוהב גימטריאות. יש לי בעיה, אני אוהב גימטריאות, אוהב קבלה, אוהב ראשי תיבות. היה לי מוח שהיה מחשב אחרוני 1000 שנה אחורה מתי היה המולד בשנת כך וכך. אבל היום כבר הלך המוח הזה, נשאר ממנו "שארית הפלטה". מה נעשה לו?! על זה כתוב: "מי יתני כירחי קדם" (איוב כ"ט, ב).

בראש השנה, האדמה

תכריע את הכף!!!

לפרנסה, לשפע, לבריאות
לזיווג הגון ולהצלחה

רב המסן הרה"ת רבי דוד אהרן שליט"א, בביקר כמעטו של מרן ראש הדין שליט"א, שהתמנה לראש הדין ורבנו דברי ישראל שליט"א, להחליט ולקבל במצווה הנדידה ע"י אגודת המר"ץ.

ההזדמנות שלך לפני יום הדין

לא יחסר לך כסף

הצטרף עכשיו לקיום מצוות השמיטה ורכוש אדמה בקניין גמור ע"פ קנייני התורה וגם תזכה להבטחה הנדירה של מרן הגר"ח קנייבסקי לקראת השנה החדשה

אמת חכמת כקיום מצוות שמיטה וביטול חובלותי. וביטול חובלותי שריקט מוחילי החובלותי, ודי אמת כפיצי הקודש.

להצלת הקרקעות ורכוש אדמה בקניין גמור ע"פ קנייני התורה

* 4 5 7 4

הצטרף עכשיו

חבילת וצויותי ברכת:

ד' אמות - יחידת קרקע של ב' אמות על ב' אמות (10 מטר מרובע).

33

בלבד למשך 12 חודשים (מאריך: 999 ש"ס 2020)

מוקבל: טיפוס מכירה חשבונית דקדוקית יעד לפתח בלתי

כשהמגיפה ל"ע משתוללת עשיית תיקון כרת זהו סוג של ביטוח חיים והגנה מהירו להתקשר 086727523

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מחנך שיטתו של רבנו מנחם ראש הישיבה שליט"א
לענין גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ערה

ע"ד הרב ר' שמואל יצחק עולטר

גליון 228

אי התאונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22. נא לשלוח
התשובות עד יום ראשון
בערב
בין הפותרים נכונה
יוגרת פרס (חובה לציון שם
וכתובת בצורה ברורה)

הלכה נאמנה

א. בליל יום הכפורים יש לנו פייט נפלא מאד, "לך אלי תשוקתי"
[ראה במדור "למען תספר"]. הפייט הזה יש בו גם ודאי שאומרים:
"ואשמתי וארבתי וכו'". ובגלל הפנגינה אומרים את זה מלרע,
וממילא הופכים את המשמעות, כי בעברית יש משמעות
למלעיל ומלרע, ואם אתה מחליף ביניהם אתה משנה את
המשמעות, וכאן אם תאמר "ואשמתי וארבתי ובגדתי ובזיתי"
מלרע, פרושו אני אמשיך לאשם ולארב ולגדל ולבזות וכו',
ולכן צריך לומר "ואשמתי וארבתי" מלעיל, וצריך לכונן את
הפנגינה שלא תחליף את המשמעות. (גליון 32 אות ח', וגליון
82 אותיות כ"א וכ"ב).

ב. במוציא יום כפור תוקעים בשופר, והתקופות (במסכת שבת
דף ק"ד ע"ב דיבור המתחיל ואמאי) אומרים שזה בשביל להודיע
לאמהות להאכיל את בניהם, כי לפעמים היולדים היו עיפים
והלכו הביתה לפני גמר התפילה, והם לא יודעים מתי לאכל,
ולכן פשוט שומעות את השופר אז הן יודעות שאפשר להתחיל
לאכל, וככה היה מאז ומתמיד. ולכן **אבא** זצ"ל פוחד לארץ היה
אומר לחפזת עשרים דקות אחרי השקיעה ואז לתקוע בשופר,
כי יש פאלה שתוקעים מהר אבל בזה גורמים שאנשים יאכלו
לפני הזמן, ועשרים דקות זה מינימום (כי זה שעה "שילשת רבעי
מיל" אחרי השקיעה, שהוא צאת הכוכבים) לדעת הרמב"ם שזה שמונה
עשרה דקות, אז נעגל את זה לעשרים). אבל כאן בארץ ישראל **הרב**
טיקוצ'ניסקי בדק מתי נראים שלשה כוכבים שכל אחד יכול
לראות אותם, וראה שזה אחרי שלוששים ושבע דקות, ולכן
בארץ ישראל מחכים שלוששים ושבע דקות בערך. ולא מלבדו
המציא את זה, אלא זה כתוב בגרפי יוסף (סימן רס"א אות א')
בשם בעל שו"ת גנת נרדים (בכתב ד', והתשובה האת נדפסה בשו"ת
מהר"י פראג"י סימן נ"א) שרב ישראל נוהגים שששים - שלשה
מילים אחרי השקיעה מדליקים את הנר, וכמה זה שני מילים?
שלושים ונשש דקות (לפי מרן שהמיל זה שמונה עשרה דקות), ואם
כן זה החשבון, (וגליון 82 אמר מרן שליט"א שאפשר לתקוע פחצי
שעה אחרי השקיעה), ולא כדאי להחמיר ולחכות עם התקיעה עד
זמן רבנו תם, למה? כי יש פאלה עיפים וחלשים, וכן יש חולי
סכרת, שאם יורד להם הסקר, זה סכנה. ורק אחרי שגומרים
ערבית אפשר להגיד: "מי שכולל שיחפה עד רבנו תם ותבא עליו
הברכה". (גליון 32 אות ל"ו, וגליון 82 אותיות כ"ג וכ"ד).

למען תספר

"מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו"
**לומר תהלים כלו בליל יום כפור או ביום כפור בלי
הפסק, זה מבטל כל הגזרות**, זה פרוש של הבעל שם
טוב, שהיה אומר פרושים ברוח הקדש. כתוב "מי ימלל
גבורות ה' ישמיע כל תהלתו" (תהלים ק"ו ב'), ימלל זה
ימולל ויפורר, וכמו שכתוב על החדס "מוללו גומרים בו"
(ביצה ל"ג ע"ב), ומי מולל את כל הגבורות? מי שיקרא
כל התהלים, כי זה מבטל כל הגזרות על האדם. אני
ראיתי את זה בעיני בשנת תשנ"א, שאשתי ע"ה הייתה
מאשפות בתל השומר, ובביל כפור היה חץ אשפני
שמהר בתפלה ובשעה שבע גמר את הכל, איך סימת
בשבע? אנחנו גומרים לפחות בתשע-תשע וחצי, אבל
הרוחתי שעתים לקרא תהלים לבד. הרופאים הלכו
לנוח, והחולים שהיו במצב שאפשר לשלח אותם
הביתה, שלחו אותם, והמחלקה הייתה כמעט ריקה.
ישבתי וקראתי כל התהלים, ומצאתי שם [ברק] את
השם שלמה והמשפחה שלמה והברכה, פלא פלאים
(עיין בקונטרס מאמר אסתר הנדפס בסוף קובץ וענין שמואל
חלק ד' עמ' מה"ה). (גליון 181 אות ט').

הפייט "לך אלי תשוקתי" אין כמותו בכל הפייטים שלנו

הפייט "לך אלי תשוקתי" [שאומרים לפני ערבית ביום
הכפורים] אין כמותו בכל הפייטים שלנו גם לספרדים
וגם לאשפניאים. בשביל זה הבאתי ספר יריעות שלמה,
שכותב שם (עמ' 22) ככה: במחזור ספרדי נמצא בערבית
ליל יום הכפורים לפני כל נדרי הפייט "שמע קולי",
והוא שם אחר פייט המיתחיל "לך אלי תשוקתי", אשר
הוא נפלא, ויחד בכל פייט הספרדים, ברגשות הלב,
ומסירת הנפש ליוצרה, ומליצה צחה מאד. ולא נודע
שם מחברה. זה הלשון שם. בהמשך הוא מצדד אולי
שני הפייטים האלה של רב האי גאון, אבל באמת יש
הבדל נראה בין דרכי השונם. רב האי גאון חפר את
הפייט "שמע קולי", ואין מה להשוות ביניהם. (בדורות
האחרונים באו והתחילו לעשות כל מיני פלגולים, ואמרו

חיבה

מה התרועה?

תשובה לחידה בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות
בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21
(חובה לציון שם וכתובת בצורה ברורה).
נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב

תפוחות החיות וזאבי אלוה"י גליון 226

מה זה דל? דל שמתי הבורג דלמות שמתי כלשון המסוק בתולים "צורה על דל שמתי" (חוץ
ממשמעות המטוסה של דל). חובב: יהודה ריימן - בית שמש

פתרון התמונה: הרב האון רבי בנימין כהן זצ"ל. ניהל את הת"ת בצפת פרחי כוונה, שעיי
מוסדות "יחד התשובה" בראשות אחיו האון הרב רפאל כהן שליט"א. הוא ניהל ביד רמה עד
יומו האחרון. מעבד לכך היה כל ימיו עסוק בייחודי הרבים בשיעורי תורה בנח התמה ועד השעות
הקטנות של הלילה. הרב בנימין היה מתנחן דגול. היה ידוע באהבת התורה הנרידה שיצא סביבו
בשיעורי התורה שסטה. בביריות ובתקומת התורה שהתחיל לתלמידיו במשך כל השנים. בסוף
ימיו הצליח להשיג את חלומה הגדול וייסד מוסדו "ישיבה קטנה לנעריינים בעיר צפת. שבים
אחר שטירתו נקראת על שמו "תלת בנימין" והולכת על פי דרכו החינוכית שהתווה. נלב"ע בראש
השנה תשס"א. אחר שהודק בייסורים. חובב: יהודה קליין

ידע תדע

**א. הפייט "למענה אלקתי", כל כך מתוק. המחבר רבי דוד
בן בקודה**, ולא ידוע לי מתי חי. מרן הרב עובדיה זצ"ל היה
אומר את הפייט הזה כל לילה בארבעים יום של הסליחות,
ואפילו שכתב שאומרים אותו רק בעשרת ימי תשובה. המלים
שם כל כך יוצאות מלב טהור פצוע ובריא, באמנה פשוטה
וסבעית. "יעשה לטובה אות, וכן נפשות עצבות, למי ישע
צמאות", צמאות למים של יושעה. בהקשה הזאת נתמלאה
אחרי מאות שנים, והיום רואים את הישועות בעזרת ה',

בלי שום ספק בעולם. (גליון 128 הערה 1).

ב. רבי יום טוב אלגאזי היה גאון גדול, והיה ראש המקבלים
בבית אל אחרי הרשב"ש. הרשב"ש נפטר בשנת התקל"ו, ורבי
יום טוב אלגאזי נפטר 25 שנה אחר כך בשנת התקס"ב.
וראיתי עליו ספור שהרשב"ש אמר לו "כה תברכו את בני
ישראל" (במדבר ו' כ"ג), "כה" זה גימטריה 25. ואביו רבי
ישראל יעקב אלגאזי היה מקביל, וחבר ספר **שלמי צבור**.
ויש שם הנהגות של רבי אברהם חייני. (גליון 230 הערה 20).